

← [Forrige artikel](#)

De glemte ords bog

Kategori: [Anmeldelser](#)

Visninger: 373

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Pip Williams

De glemte ords bog. Historisk roman om kvindekamp og magtfulde ord.

Oversat af Mette Wigh Tvermoes. Lindhardt og Ringhof. 497 sider. 299,95 kr.

Af [Jytte Kjær Schou](#)

En fængslende historisk roman om en kvindeskæbne og tilblivelsen af The Oxford English Dictionary (OED) og ordenes magt.

I 1901 opdagede en læser, at ordet "bondmaid" (slavepige, tjenestepige bundet til at tjene hele livet) manglede i 1. udg. af OED. Det inspirerede den australske forfatter Pip Williams. Hun centrerer sin debutroman omkring den fiktive person Esme og beskriver hendes relationer til historiske mænd og kvinder bag ordbogen. Det er en medrivende historie om en kvinde og hendes tid præget af kampen for kvinders stemmeret, de militante suffragetter og I. Verdenskrig. Indfølelse og poetisk tegner forfatteren et portræt af den moderløse, intelligente og nysgerrige Esme, hvis far var en af leksikograferne. Vi følger hende, fra hun som lille pige sidder under bordet i det simple haveskur, hvor OED bliver til, og suger viden til sig, indtil hendes død i en tidlig alder. Undervejs bliver hun gradvis klogere på sig selv og sin rolle i det samfund, hun lever i.

Vi oplever verden gennem den gammelkloge Esmes øjne og hendes gryende erkendelse af, at ordbogen ikke afspejler alt. Det er et værk skabt af ældre victorianske mænd, og der mangler ord, der relaterer til kvinders verden og underklassens. Esme nærer en sand passion for ord og forstår, at ord har magt. De rummer mange nuancer og ændres over tid og efter omstændighederne, og de er med til at definere et menneske.

Allerede som lille pige begynder hun i al hemmelighed at samle på ord. Kasserede ord skrevet på små lapper papir, som f.eks. "bondmaid". Efterhånden vover hun at bevæge sig væk fra det beskyttende universitetsmiljø, ud i torvehallernes rå verden, hvor hun opsnapper mange nye ord, de fleste meget lidt stuerene, men rammende for det miljø, de er opstået i. Med sin ordsamling giver hun stemme til de undertrykte, en hel verden der ikke afspejles i ordbogen. Mens hun inddrages mere og mere i arbejdet med ordbogen, fortsætter hun sin hemmelige indsamling af ord. Hendes elskede overrasker hende ved at samle hendes ord i en lille bog "Kvindeord og deres betydninger", som selvfølgelig ikke bliver udbredt til offentligheden.

Esmes fiktive historie væves naturligt sammen med den faktiske historie om OED's tilblivelse. Romanen rummer således både en indlevet udviklingshistorie om en usædvanlig kvinde, der ikke passer ind i tidens kvinderolle som hustru og mor, og den faktiske historie om det gigantiske ordbogsprojekt, hvor leksikografer, assistenter og et utal af frivillige ydede deres bidrag.

Ved sit valg af ord, og ikke mindst sit fravalg, giver ordbogen et noget ensidigt indtryk af perioden. Romanen er en hyldest til alle de kvinder, der bidrog til ordbogen uden at blive anerkendt for det, i modsætning til mændene. Forfatteren har grundigt researchet arkiverne for OED, og hun slutter cirklen i 1989, hvor 2. udg. af ordbogen udkom. Historien strækker sig således over godt 100 år. I den anledning holder Esmes illegitime, bortadopterede datter, professor emeritus i sprogvidenskab, en forelæsning i Australien med titlen "De glemte ords bog", og hun tager netop sit udgangspunkt i ordet "bondmaid".

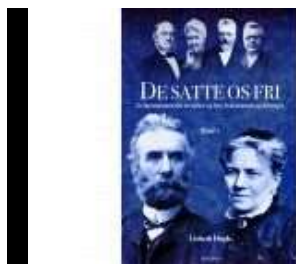
Romanen vil appellere bredt til alle, der elsker ord og en god historie. Man bliver som læser både fængslet af tidsbilledet, det omfattende ordbogsprojekt og det levende psykologiske portræt af Esme.

[Historie-online.dk, den 9. august 2023]

← [Forrige artikel](#)

SE RELATEREDE ARTIKLER

DE SATTE OS FRI

MAGTSPOR

KONGENS HUNDE

Egypten - besat af livet

Kommende særudstilling på Moesgaard Museum slipper livet løs i efterlivet.

Direktør annoncerer sin afgang

Den Gamle Bys direktør, Thomas Bloch Ravn, annoncerer, at han går på pension

